

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/77/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6425201479
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2025:6425201479.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní, vo veci starostlivosti o mal. deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnené v Centrum pre deti a rodiny Kremnica, A. D. E. XXX/XX, XXX XX F., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov matky: G. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. D. XXX/X, XXX XX I. J. E., aktuálne C. I. J. E. a otca: H. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. E. XXX, XXX XX E. – E., L. XXX XX M. N. XX, za účasti Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, o zrušenie výchovného opatrenia a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, takto

rozhodol:

I. Súd r u š í uložené výchovné opatrenie nariadené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22P/164/2024-81 zo dňa 28.03.2025.

II. Súd maloleté deti A., B., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti otca.

Obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Matka je povinná prispievať na výchovu maloletých detí výživným vo výške 30% sumy aktuálneho životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona, na každé dieťa zvlášť, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7P/14/2021-24 zo dňa 07.06.2021 v časti zverenia maloletých detí a určenia vyživovacej povinnosti a rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6P/62/2022-57 zo dňa 26.10.2022 v časti určenia výživného na maloleté deti.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.06.2025 otec navrhol zrušiť uložené výchovné opatrenie, ktorým súd dočasne odňal mal. deti z osobnej starostlivosti matky a nariadil maloletým deťom pobyt v zariadení na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí v zariadení – v Centre pre deti a rodiny Kremnica, so sídlom 967 01 Kremnica, Ul. Julia Horvátha 924/78, na obdobie najdlhšie šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia maloletých detí v tomto ústavnom zariadení. Zároveň navrhol mal. deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a určiť matke výživné na mal. B. vo výške 100,- € mesačne, na mal. C. 90,- € mesačne a na mal. B. vo výške 80,- € mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

2. Otec návrh odôvodnil tým, že mal. deti boli na základe uloženého výchovného opatrenia umiestnené dňa 09.06.2025 v Centre pre deti a rodiny Kremnica. S deťmi otec udržiava pravidelný kontakt. Otcovi sa podarilo upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery, dokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. deti keďže už aj v minulosti sa o deti dlhšiu dobu osobne staral. V apríli 2025 mu bol priznaný starobný dôchodok vo výške 435,- € mesačne a koncom mája 2025 sa presťahoval z dreveného obydla do rodinného domu do podnájmu do obce Veľké Pole. K rodinnému domu patrí aj záhrada. Nájomné je vo výške 70,- € mesačne a energie 50,- € mesačne. Býva v spoločnej domácnosti s partnerkou C. O. a spoločne s ňou má 5 mesačného syna, maloletého H. O., u ktorého zabezpečujú riadnu osobnú starostlivosť. Partnerka otca poberá prídavok na dieťa a rodičovský príspevok. Otec vie zabezpečiť príjem aj brigádami vo výške okolo 600,- € mesačne. Má voči sebe vedené exekučné konania. Zdravotný stav má momentálne dobrý. S partnerkou si veľmi dobre rozumie, ona súhlasí aby boli všetky 3 maloleté deti zverené do otcovej osobnej starostlivosti. Partnerka otca deti pozná. Otec je bezúhonný. S maloletými deťmi má veľmi dobrý vzťah, a chcú s otcom bývať spoločnej domácnosti. Otec spolupracuje s odborným tímom centra.

3. Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom dňa 18.07.2025 a 22.07.2025 súdu oznámil, že voči matke je vedené konanie vo veci vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu nespolupráce s úradom. Matka ani otec nepoberá žiadne soc. dávky a príspevky. Otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie.

4. Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Žiari nad Hronom dňa 21.06.2025 súdu oznámilo, že matka nie je vlastníkom ani držiteľom motorového vozidla. Otec je vlastníkom piatich motorových vozidiel.

5. Daňový úrad Banská Bystrica dňa 22.07.2025 súdu oznámil, že matka ani otec nepodali za posledné zdaňovacie obdobie daňové priznanie.

6. Centrum pre deti a rodiny Kremnica podalo na mal. deti správu.

7. Matka na pojednávaní dňa 05.09.2025 uviedla, že nesúhlasí so zrušením výchovného opatrenia a so zverením mal. detí do osobnej starostlivosti otca. Spochybnila jeho schopnosť sa o deti riadne postarať. Sama nemá vytvorené podmienky na prevzatie starostlivosti o deti. Nemá zabezpečené bývanie, je užívateľkou návykových látok

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že maloleté deti boli dňa 09.06.2025 umiestnené do Centra pre deti a rodiny Kremnica na základe súdom uloženého výchovného opatrenia na obdobie najdlhšie 6 mesiacov. V čase umiestnenia detí otec nemal ešte úplne upravené svoje rodinné, bytové, sociálno-ekonomické ako aj iné zdravotné pomery. Od tohto obdobia otec podobne aj matka o deti prejavujú aktívny záujem a otec detí mal možnosť od 22. augusta do 29. augusta mať deti u seba na pobyte vo svojom rodinnom prostredí. Aj z vykonaného sociálneho šetrenia úradom práce pracovisko Žarnovica bolo zo dňa 20. augusta vyhodnotené, že otec má podmienky nielen na pobyt detí u otca, ale aj na riadne zabezpečovanie osobnej starostlivosti. Zdôraznil, že otec mal aj v minulosti deti v neformálnej osobnej starostlivosti, čím preukázal, že je schopný sa o mal. deti riadne postarať. Otcov zdravotný stav je dobrý. Popri poberaní starobného dôchodku si dokáže prilepiť a zvýšiť životnú úroveň rodiny pravidelným príjmom z rôznej brigádnickej činnosti. Soc. pracovníčka centra odporúča mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti otca a taktiež aj samotné maloleté deti sa vyjadrovali, že prostredie u otca dôverne poznajú, cítia sa v ňom bezpečne, spokojne, s otcom trávia čas, rozumejú si s partnerkou oca. Deti vyjadrili vôľu vyrastať s otcom a stretávať sa naďalej s matkou. Matka v súčasnosti nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o mal. deti. Otec je bezúhonný, vedie riadny spôsob života, spolu s partnerkou zabezpečujú starostlivosť o mal. syna H.. S poukazom na tieto okolnosti pominuli dôvody, pre ktoré sú detičky umiestnené v centre a preto kolízny opatrovník navrhol, aby bolo návrhu otca vyhovené v časti zrušenia výchovného opatrenia, aby boli mal. deti zverené do jeho osobnej starostlivosti a matke určená vyživovacia povinnosť vo výške, ktorá zodpovedá potrebám mal. detí a možnostiam a schopnostiam matky.

9. Matka aj otec sa na pojednávaní dňa 05.09.2025 vyjadrili k svojim osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom.

9.1. Otec uviedol, že býva s partnerkou C. O. a s maloletým synom H. v spoločnej domácnosti v prenajatom rodinnom dome. Výdavky spojené s bývaním má 75,- € nájomné + 50,- € za energie. Tieto výdavky platím ja. Partnerka otca C. O. je toho času na rodičovskej dovolenke s maloletým H.. Počas pobytu mal. detí v CDR ich brával na krátkodobé pobyty. Nemal s nimi v tom čase žiadne výchovné problémy, pomáhali v domácnosti. Uviedol, že deti si s jeho rozumejú. Otec označil svoj zdravotný stav za dobrý. Nevlastní žiadny majetok a nemá žiadne úspory, lebo investoval do bývania kde aktuálne býva. Jeho príjem tvorí starobný dôchodok vo výške 430,- € mesačne a okrem toho si vie privyrobiť okolo 600,- € mesačne brigádami. Okrem bežných mesačných výdavkov sú mu z dôchodku vykonávané exekučné zrážky za zameškané výživné.

9.2. Matka k svojim pomerom uviedla, že býva s mojím manželom C. G. v stane za nemocnicou. Zdravotný stav má dobrý. Užíva denne návykovú látku pervitín a fajčí cigarety. Nemá žiadny príjem, nepoberá žiadne štátne soc. dávky ani príspevky. Je nemajetná a nemá žiadne úspory. Manžel tiež nie je zamestnaný a nemá žiadny príjem. Matka uviedla, že momentálne sa o deti nevie postarať. S maloletými deťmi je v kontakte. Matke deti uviedli, že najradšej by išli k nej, ale keďže matka im nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť, tak povedali, že by šli radšej k otcovi, ako byť v detskom domove. Matka však poukázala na to, že deti si ešte nevedia uvedomiť, čo je pre nich dobré.

10. Prokurátorka okresnej prokuratúry na pojednávaní dňa 05.09.2025 uviedla, že dňa 09.06.2025 boli maloleté deti A. umiestnené do CDR Kremnica na základe výchovného opatrenia, na obdobie šiestich mesiacov. Výchovné opatrenie bolo uložené z dôvodu, že matka maloletých detí nebola schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti, nakoľko zneužívala návykové látky a nemala stále bývanie. Tieto nedostatky na strane matky pretrvávajú dodnes. Otec maloletých detí v čase rozhodovania súdu taktiež nedisponoval vhodnými bytovými podmienkami. Od uloženia výchovného opatrenia sa zmenila situácia v tom smere, že otcovi maloletých detí bol sociálnou poisťovňou priznaný starobný dôchodok. Zlepšil sa mu zdravotný stav, zabezpečil si nové bývanie a to prenájom domu v obci Veľké Pole. Zo správy úradu práce zo dňa 21.08.2025 vyplýva, že vykonali sociálne šetrenie u otca maloletých detí, záverom ktorého je konštatovanie, že otec maloletých detí má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o ne. Rovnako aj zo správy CDR Kremnica vyplýva, že otec maloletých prejavuje o deti veľký záujem, telefonicky ich počas pobytu kontaktuje, často ich navštevuje, nosím im darčeky, dokonca u neho absolvovali aj prázdninové pobyty, z ktorého sa deti vrátili spokojné. Všetky tri deti uvádzajú, že majú otca radi, chcú s ním žiť v spoločnej domácnosti a aj odborný tím CDR odporúča návrat detí do rodiny. Prokurátorka uviedla, že je v najlepšom záujme maloletých detí, ich návrat do rodinného prostredia, vzhľadom na prejavenu snahu otca detí, vytvorené podmienky na prevzatie riadnej starostlivosti, ako aj citovú väzbu detí na otca. Zároveň však poukázala na to, že pravidelne zverovanie maloletých detí do starostlivosti cudzieho človeka, rodinného známeho, nie je po výchovnej stránke ako aj pre budovanie vzťahu otca s maloletými deťmi vhodné. Naopak je vhodná intenzívnejšia spolupráca úradu práce s rodinou a zvýšený dohľad terénnych pracovníkov, ktorí budú pravidelne monitorovať situáciu v rodine. Vzhľadom na uvedené, súhlasila so zrušením výchovného opatrenia a zverením detí do starostlivosti otca.

11. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 22P/164/2024 vyplýva, že mal. deťom bolo uložené výchovné opatrenie, ktorým boli odňaté z osobnej starostlivosti matky a umiestnené v Centre pre deti a rodiny Kremnica na obdobie najdlhšie 6 mesiacov odo dňa umiestnenia mal. detí a to z dôvodu, že matka nebola schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o deti, pretože nebola zabezpečené bývanie, užívala návykové látky a bola bez akéhokoľvek príjmu. Otec v tom čase taktiež nemal zabezpečené riadne bývanie.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a výsluchom matky, otca, kolízneho opatrovníka a prokurátorky Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, oboznámením pripojeného spisu sp. zn. 22P/164/2024 a zistil skutkový stav ako je uvedené v bodoch 1.- 11. tohto odôvodnenia.

13. Na zistený skutkový stav súd aplikoval najmä tieto právne predpisy:

13.1. Podľa § 37 ods. 8 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia

rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

13.2. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

14. Po vykonanom dokazovaní má súd za preukázané, že matka nie je schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o mal. deti, nakoľko je aktuálne aj naďalej bez bývania, preukázateľne užíva návykové látky, pričom manžel matky je taktiež aktívnym užívateľom návykových látok, v minulosti bol trestne stíhaný, obaja sú nezamestnaní a nemajú žiadny legálny príjem. Otec si však od posledného rozhodovania o mal. deťoch vyriešil bytovú otázku, zabezpečil pre svoju partnerku a všetky svoje mal. deti plnohodnotné bývanie. Zdravotne sa cíti dobre a medzitým sa stal aj poberateľom pravidelného príjmu vo forme starobného dôchodku. Okrem toho sa snaží finančnú stránku fungovania rodiny zlepšiť aj brigádami a pomocnými prácami. Počas krátkodobých pobytov mal. detí v jeho domácnosti otec neuvádzal výchovné problémy s deťmi. Potom ako si otec upravil podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti tak aj samotné centrum aj kolízny opatrovník navrhujú, aby boli deti vrátené do prirodzeného rodinného prostredia. Deti samotné prejavili vôľu byť v osobnej starostlivosti otca.

15. Pri aplikácii citovaného § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd citlivo zvažuje všetky okolnosti daného prípadu. Mal. deti sú prirodzene citovo naviazané na rodičov a preto aj každé ich odlúčenie môže negatívne ovplyvniť ich prežívanie. Dlhodobá negatívna situácia matky priamo ohrozuje zdravý psychický a fyzický vývin mal. detí. Otec si svoje pomery počas uloženého výchovného opatrenia upravil, dokáže deťom zabezpečiť bývanie a riadnu osobnú starostlivosť.

16. Súd mal po vykonanom dokazovaní za preukázané, že dôvody pre uloženie výchovného opatrenia pominuli a výchovné opatrenie splnilo svoj účel. Napriek nesúhlasu matky a jej námietkam k starostlivosti otca o deti má súd za to, že prirodzená rodinná väzba a výchova poskytovaná deťom vlastným rodičom je pre mal. deti viac prínosná ako ústavná starostlivosť. Otec bude spolupracovať s úradom a v prípade potreby mu bude poskytnutá odborná pomoc. Súd oceňuje snahu otca o nápravu svojich pomerov (osobných, bytových ako aj finančných) a má za to, že je v najlepšom záujme mal. detí, aby sa vrátili do prirodzeného rodinného prostredia. Preto bolo vyhovené návrhu otca a mal. deti mu boli zverené do osobnej starostlivosti. Obaja rodičia budú oprávnení mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

17. Súd sa zaoberal otázkou určenia vyživovacej povinnosti matky k mal. deťom. Bolo preukázané, že matka nemá žiadne bývanie (prespáva so svojím manželom v štane), užíva denne návykové látky, je nemajetná a nemá žiadny príjem. Vzhľadom k preukázaným osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom matky, súd zaviazal matku prispievať na výživu mal. detí výživným vo výške 30 % zo sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, určenú osobitným zákonom na každé dieťa zvlášť, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, ktorý uvádza, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok alebo návrh na výkon rozhodnutia podľa 4. časti zákona č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok.